

σ' ένα μικρό υψηλό. "Οταν φτάσαμε δύως έκει, ή καταστροφή είχε τελειώσει... Άκουσαμε μιά έκρηξη, μιά έκρηξη τούρμαρή, που ουρανός έναν κρότο πολὺ δυνατότερο από τὸν κρότο ένως κανονιοῦ!.. Τὴν έκρηξη αὐτῆ τὴν ἀκολούθησαν καὶ ἄλλες. Εἴδαμε τοὺς τοίχους τοῦ έργοστασίου νὰ γέροντες καὶ νὰ γρεμίζωνται χάμο! Ή σκεπῆ, ἀνατινάχηκε στὸν ἄρχοντα! Συντρίμια πέφτανε γύρω μας μὲ κρότο!..

Είχαν σπάσει καὶ οἱ ἄλλοι σωλήνες τοῦ νεροῦ, ή καταστροφή ήταν τρομακτική!... Έπειτα μιὰ τρομερή σιωπή ἀπλώλιγε γύρω... Μιὰ σημή νευροκίη... Κάτω, στὴν κοιλάδα, δὲν ἔβιετα τῷρος πεύτιοπ' ἄλλο παρὰ ένα ποτάμι ἀπὸ λάσπη καὶ πέτρες, συντρίμια, καὶ πτώματα φριτά παραμορφώμενα καὶ ὑποτηρημένα!..

Πέρασαν ἀδύο μεριά μεριά δευτερόλεπτα. "Η δάφναστη ταχύτης τῆς ἐξελίξεως τῶν τραγικῶν αἰώνων γεγονότων μούναν τέτοια ἐντυπωτική, που δὲν μπορούσα νὰ μιλήσω.

Στερώμονια καὶ κύτταζα τὸν Ιούπιπαρδό, χωρὶς νὰ μπορῶ ν' ἀρθρῶ μὲ λέξη. Γέλος τραυλίζοντας, κατοιγόντως νὰ τὸν ρωτήσω:

— Μάτι, τι συνέβη; Τὶ ἔπαιδε ὃ Ζιρώ, τὶ ἔπαιδε ἡ μικρή Κινέζα;

— Καταπορφή! μ' ἀπορρίθμητε. Τὶ ἔπαιδε ὃ Ζιρώ; [Σποτώθηκε!] Τὸν ἐστόσωσε τὸ νερό, τὸ νερό ποτὲ σπότοσε καὶ τὴ μικρή Κινέζα. Δὲν τὸ εἶδε: "Α, κύριε, μιάτιν τὰ πράγματα δέν γινονται ταῦτα καλά καθισμένα!.. Κάππιοις τὰ σχεδίασαν καὶ τὰ ἐτοίμασε ὅλη" αὐτὴ ἀπὸ πρόν... Εἶδετε τὸ σᾶς είτε ὃ καὶ Ζιρώ; Τὸ νερό, βγαίνοντας μὲ δρμή, θὰ τρυπούσσε σὴν σταῖδα. Αὐτὸς καὶ συνέβη... Τὸ νερό τὸν χτύπησε στὸ στήθος καὶ τὸν τρίπτην πέρα γιὰ πέρα, σᾶν σφαῖρας. Μ' αὐτή τὴ δύναμι, τὸ νερό μποροῦσε νὰ σποτωσῃ κ' έναν ἐλέφαντα ἀπόμα, ὥστι μόνο έναν ἀνθρωπο... Αλλὰ τὸ ζῆτη μα είνε ἄλλο... Πώς σπαστὸς ὡσείης τοῦ μανούμετρου; "Εσι, στὰ καλά καθισμέναν, δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ γίνη τέτοιο πράγμα. Γυρίσαμε τότε στὸν τόπο τῆς καταστροφῆς καὶ κάναμε μαζὶ μεριάτικά στὸ κεφάλι τοῦ Ιούπιπαρδού. Μέ σκυρτὸ τὸ κεφάλι, οἱ Ιούπιπαρδοὶ ἔψαχγες ἀνάλισσα στὰ συντρίμια. Σὲ λίγο, τὸν εἶδα νὰ κρατάῃ στὸ χέρι του τὸ σπασμένο μανόμετρο, τὸ μανούμετρο ποτὲν ἡ αιτία τῆς καταστροφῆς. Ο Ιούπιπαρδός κύτταζε μιὰ στιγμὴ προσστικά τὸ σωλήνα που συνέδεε τὸ μανόμετρο μὲ τὸ μεγάλο ποτήρια. Είδα τότε τὸ πρόσωπό του ν' ἀλλαξῇ ἐγραφαση.

— Δὲ σᾶς τὰλεγα, μιώτε. Κάππιοις είχε λιμάρια ἀπὸ πρόν, ἐπίτηδες, τὸ σωλήνα τοῦ μανόμετρου. Φαινούνται τὰ σημάδια τῆς λίμαζ... Και μοίλις ἡρθε ὃ τὸ νερό μ' ὅλη τοῦ τὴ δύναμη, ἔγιναν αὐτά ποὺ εἶδατε... "Α, αὐτὸς είνε... Ο δράκος τοῦ νεροῦ... Κι' αὐτὸς τόκαναν τοῦ Κινέζου... Πο ὁς ἄλλος; Γιά νὰ σπωτώσουν μεριούς Ερδατώνιους καὶ νὰ τοὺς προσφέρουν θόματα στὸ δράκο τοῦ νεροῦ... Μά πώς τοὺς ἡρθε αὐτὴ ἡ ἰδέα:

— Μήπως είχατε πῆ κανενὸς τίποτα γι' αὐτὸν τὸν κίνδυνο; ρωτήσα τὸν Ιούπιπαρδό.

— "Οχι... Προστές δύως, τὴν δύο ποὺ μιλούσαντας μὲ τὸν κ. Ζιρώ ἀπριβῆς γι' αὐτὸν τὸ ζῆτημα. ηταν κ' ἡ Σίγγ-Γιού μπροστά... Κι' αὐτὴν ὃ μαζὸς ἀκουστας και θώ τώρε, χωρὶς βέβαια νὰ θέλῃ νὰ μᾶς κάνῃ παύον. "Αν δύως πήγαιναν τὸ πράματα κανονικά, ἀν δὲν ἐρχόσαστε σεῖς νὰ ἐπιτεφθῆτε τὸ ἐργοστάπιο νὰ σποτωνόμυντον εγὼ κι' ὅτι Ζιρώ. Γιατὶ ἔγω νὰ βρισκότωνται τότε μπροστά στὸ μανόμετρο κι' δούτι Ζιρώ. Εμέμεν πάλι διάλεξαν οἱ ἄλλοι γιὰ θύμια... Γι' αὐτὸς ἡ Σίγγ-Γιού μονῆς τὸ πρωτὶ νὰ μήν γέρθω σήμερα στὴ δούλεια. Τόρα καταλαβαίνονταν..."

Η Σίγγ-Γιού θάλει μάρτια τὰ σχέδιά τους, ἀλλὰ θὰ φοβότανε νὰ μοῦ τὰ πῆ... Ελεῖς ποντέρες πρός τὸ μέρος μιᾶς, μιὰ στιγμὴ προτοτὶ πετατεῖτε τὸ νερό: Σίγουρα ἐχότανε νά μᾶς ειδοποιεῖν, νά μᾶς σώσῃ. Αλλὰ δὲν πρόφατες... Καῦμένη Σίγγ-Γιού!...

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

— Στὶς συναναστροφές καὶ στοὺς χορούς, ὑπάρχουν τέσσαρα εἰδη ἀνθρώπων: οἱ ἐρωτόληπτοι, οἱ φιλόδοξοι, οἱ παρατηρηταὶ καὶ οἱ ἡλίκιοι.

Οἱ ἡλίκιοι είνε οἱ εὔτυχέστεροι.

Ταΐν

Η ζήλεια, ἀν καὶ γεννιέται πάντα ταῦτα μὲ τὸν ἔφωτα, δὲν πεινάντες εἰντούτοις καὶ πάντοτε μαζὺ του.

Ντὲ Λά Ρεσφευκώ

"Οσο καὶ ἀν ἀμφιβάλλωμε γιὰ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν φίλων μας, πιστεύσουμε ἐντούτοις πάντοτε στὸ βάθος ὅτι σὲ μᾶς μιλοῦν ελλιξινέστερα παρὰ στοὺς ἄλλους...

Ντὲ Λά Ρεσφευκώ

'Εάν η Φενία ζαναβοχόταν στὸν κόσμο, τὸ σῶμα της θὰ μᾶς φαινόταν χονδροβιδές, τὰ πόδια της μεγάλα, τὰ μάτια της ἡλίθια... Ούτε τὸ πιὸ μικρὸ φιδάκι δὲν θά... καταδεχόταν νὰ τὴν ἀπατήσῃ... Κανεὶς δὲν θὰ τὴς ἐπρόσφερε μηλά!

Α. Κοξλάν

Η μεγάλες καὶ προοδευτικές ιδέες είνε σὰν τὰ καρφιά: δύο περισσότερα τὰ χτυπάς τέσσο

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΝ ΕΣΤΕΜΜΕΝΟΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΑΝΤΟΥΑΝΕΤΤΑΣ

Τὸ διάβημα τῆς καμπαριέρας. Τὶ θάκνανε ἡ βασιλίσσα ἀν ἐκινδύνευε τὸ παιδί της. Τὸ ἀφοσιωμένο σκυλάκι της. Πιστὸς σύντροφος τῆς δυστυχίας. "Ο λόγος τοῦ Δημάρχου. Πῶς ἐξέχασε τὴ μητρικὴ της γλώσσα ἡ βασιλίσσα. Τὶ είπε στὸ πλήθος πρὶν τὴν καρατεμήσουν.

"Η ἀποχής βασιλίσσης τῆς Γαλλίας Μαρία 'Αντουανέττα, ἡ οποία επαραπομήθη κατὰ τὴν ἐπανάσταση ἀπὸ τοὺς ἀγρίους τρομοκράτας, ἤταν ὑπόδειγμα ἀγαθότητος.

Πρίν γίνει βασιλίσσα, δταν ἡταν ἀκόμη σιζυγος τοῦ διαδόχου τοῦ θρόνου, παρουσιάστηκε μάρια μπροστά της ἡ πρώτη της καμαριέρα Τιμπλό, καὶ τὴν παρεπάλεσε, μὲ κλάματα στὰ μάτια, νὰ μειτεύσῃ ὑπέρ τοῦ γιου της ὅποιος μοναρχήσουε εἰχε σοτόστε τὸν ἀντίταλο του. — Σημειώστε δι τὰ κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνην ἀποτηρίστατα μὲ μονομάχες.

"Η Μαρία 'Αντουανέττα ἐντούτοις, συγκυνηθείσα, πέπεσθεμένη νὰ κάνῃ μιαροδοσία γιὰ νὰ σώσῃ τὸ γιο της καμαριέρα της.

Μιὰ κυρία τῆς τιμῆς, στὸ τιμῆς παρεπάλεσε καὶ τῆς εἰτε Τιμπλό, πρίν ἀπευθυνθῆσε σ' αὐτήν, είχε ἡδη παρακαλεσει γιὰ τὸν ἔιδο λόγο, καὶ τὴν κυρία Ντύ-Μπαρόν, τὴν διαβήτρια της εἰτε Ευαγόρειαν τοῦ Λουδοβίκου 15ον.

— Τι μοῦ τὸ λέτε αὐτό... ἀπήντησεν ἡ Μαρία 'Αντουανέττα. Γνωρίζετε πόσο περιφρονῶ τὴν γυναικανή αὐτήν... Εντούτοις, ἔναν εἵμουν καὶ ἐγὼ μητέρα, προσεμενού νὰ σώσω τὸ παιδί μου, δὲν θὰ ἐδίσταξα οὕτε στιγμὴ νὰ πάω νὰ πέσω στὰ ποδιά, οὐ μόνο τῆς Ντύ-Μπαρόν, ἀλλὰ καὶ τοῦ τελευταίου τῶν ὑπηρετῶν τῆς ἀράμητης...

Κατὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ οἱ ἐπαναστάτες είχαν φυλακίσει τὴν βασιλίσσα στὸ Τέμπλο, ἡ Μαρία 'Αντουανέττα είχε μαζὶ της κ' ἔνα σκυλλί, τὸ ὅποιο τὴν ἀγαποῦσε υπερβολικά. Οταν, ἀργότερα, την μετέφεραν ἀπὸ τὸ Τέμπλο καὶ τὴν ἐφυλάκισαν, τὸ σκυλλί την ἀγορούθησεν ἐνώπιον τῆς φυλακής.

— Οταν δὲ πεινόστε πεταγόταν ώς τὰ διαφοροφτικά τῶν πειραγόδων, δπου οὔτε βιώσατε πάντα γιὰ νὰ φάῃ, καὶ πατόπιν ξαναγυρίζετε μπρὸς στὸ κτίριο τῆς φυλακῆς.

Μετὰ τὸν καρατόπιση τῆς Μαρίας 'Αντουανέττας, τὸ σκυλλί της ἐξαπολούθησε, δπως πρόν, νὰ τριγυρίζῃ δῆλη τὴν ήμέρα ἔξω ἀπὸ τὴν φυλακὴ της. Ζούσε τορφόμενον ἀπὸ τὰ σκουτίδια τῶν γειτονῶν σπιτιών, καὶ δὲν ἐνούσησε μὲ κανένα τρόπο ν' ἀπολούθησεν κύριο. "Ολοι τὸ ἔχουν καὶ τὸ είχαν βαφτίσει μάλιστα: «Τὸ σκυλλί της βατιλίσκες».

Τὸ σκυλλάκι αὐτὸν ἤταν μικρόσωμο, μὲ πλούσιο κάτασπρο ποτίχωμα, τὸ δόπιο ἀπὸ τὴν καμομούρα καὶ τὴν ἀγαθή της φυλακῆς.

Οι ἀρχές τῆς πόλεως, ἐννοεῖται, τῆς εἴσαμαν ἀποθεωτικὴ ὑποδοχή. Γιὰ νὰ κολασθείσηση μάλιστα τὴν μέλλουσα βασιλίσσα του, δὲν ἀμηαρδος τῆς πόλεως, ἐθεώρησε καλὸ νά τὴν ἀπαγγείλῃ κ' ἔνα λόγο γειωμανικά.

"Η Μαρία 'Αντουανέττα δύως τὸν διέκοψε ἀπὸ τὶς πρῶτες λεψίες καὶ τὸν είπε :

— Θά σᾶς παρακαλέσω νά μοῦ μεταφράσετε τὸ λόγο σας γαλλικά. Γιατὶ ἀπὸ τὴν στιγμὴ που πάτησα τὸ πόδι μου στὸ έδαφος τῆς νέας μου πατρίδος..., λησμόνησα τελείως τὴν γειωμανική γλώσσα

"Οταν ἡ Μαρία 'Αντουανέττα ἀνέβησε στὴ λαμπτόμω κύνταξης γιὰ μᾶς στιγμὴ τὸν δύχλο τοῦ Παρισοῦ, δὲν ὅποιος περιστοίχιζε τὸ ἔχρισμα γιαγάζοντας οὐριάσματα λύσσας. Τότε ἡ μάρτυς βασιλίσσα στορέφοντας πρὸς τὸ πλήθος είπε, κουνώντας τὸ κεφάλι :
— Σὲ λίγο, τὰ δικά μου βάσανα θὰ τελειώσουν.... Θάρχισσεν δύως τὰ δικά σας!...

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΚΑΛΥΒΙ

Καλύβι ἀνεμοσάλιντο, σὰρ πόσα δὲν μοῦ λέγει
Τὸ βραδύντο σου κάπνισμα κι' ἡ χαμηλή σου σιέγη!
Στὴν ἐργάση σου όλογυνα σὲ ςώνει πάντα μόνο,
Αλησμογμένο στέκεσαι τὸν κορφό σου πόνο.
Μία ποίησα σὲν ἐπέρασε στὴν ἐργάση σου στράτα,
Ποίησε ἀπὸ πλούτην τὴν ποδιά, τη χέρια της γεμάτα,
Ελπίζει : δὲν βλέπω τίποτα, καλύβι, νὰ σου λείπῃ!
Δὲν έχεις οὐδὲν σὲν σκαμνί γιὰ νὰ καθίσῃ ἡ λίγη!
Αλέκος Φωτιάδης

